

شاخص جهانی بخشش ۲۰۲۲

نگاهی جهانی به روندهای بخشش

ترجمه توسط اطلس خیر ایران

مقدمه‌ای درباره‌ی گزارش سالانه‌ی CAF

گزارش‌های سالانه‌ی CAF (Charities Aid Foundation) علاوه بر رتبه‌بندی کشورها از منظر شاخص جهانی بخشش (World Giving Index) مهم‌ترین تغییرات فضای نیکوکاری در جهان را نیز ترسیم می‌کند. این گزارش که از سال ۲۰۱۰ به صورت منظم در حال انتشار است، سه حیطة اصلی انجام کار خیر را می‌سنجد:

الف) میزان بخشندگی در قبال افراد غریبه (خیر فردی)،

ب) میزان بخشندگی در قبال سازمان‌های خیریه (خیر جمعی)

ج) میزان کار داوطلبانه.

در واقع، این شاخص از افراد می‌پرسد که طی یک ماه گذشته هرکدام از این اعمال را انجام داده‌اند یا خیر. شاخص جهانی بخشش میانگین پاسخ‌های مثبت افراد به این سه پرسش است. امسال برای پنجمین سال متوالی کشور اندونزی در صدر کشورهای جهان قرار گرفته است. کنیا همانند سال گذشته در رتبه‌ی دوم قرار گرفته و رتبه‌ی سوم نیز متعلق به ایالات متحده است. کامبوج، ژاپن و افغانستان نیز به ترتیب رده‌های آخر را به خود اختصاص داده‌اند. ایران نیز با ۱۶ پله سقوط از رتبه‌ی ۳۲ این شاخص به رتبه‌ی ۴۸ تنزل پیدا کرده است. البته این در حالی است که ایران طی یک سال گذشته

از هر سه منظر پیشرفت داشته است؛ میزان بخشندگی در قبال غریبه‌ها از ۶۲ درصد به ۶۴ درصد، میزان بخشندگی در قبال خیریه‌ها از ۴۵ درصد به ۴۹ درصد و میزان کار داوطلبانه از ۱۱ درصد به ۱۵ درصد افزایش یافته است. این موضوع بدان معناست که تنزل رتبه‌ی ایران را نباید یک رخداد درون‌زا بلکه یک اتفاق جهانی و برون‌زا تلقی کنیم.

گزارش حاضر به سیاست‌گذاران، مدیران خیریه‌ها و پژوهشگران حوزه‌ی خیر کمک بسیاری خواهد کرد تا با شناخت روندهای جهانی حوزه‌ی خیرخواهی تصمیمات مؤثرتری اتخاذ کنند. در نهایت از حمایت‌های بنیاد خیریه‌ی آلاء و مرکز خیر ماندگار در راستای رصد شاخص‌های جهانی حوزه‌ی نیکوکاری نهایت قدردانی را به عمل می‌آورم. امیدوارم که مطالعه‌ی این گزارش و سایر گزارش‌های اطلس خیر ایران بتواند به اعتلای هرچه بیشتر نیکوکاری در ایران کمک کند.

علیرضا اسکندری‌نژاد

مدیر اطلس خیر ایران

مقدمه

شاخص جهانی بخشش امسال کمک‌های خیریه، حال که از زیر سایه‌ی کووید ۱۹ بیرون آمده‌ایم، بینش‌هایی را در مورد چشم‌انداز اهدای جهانی ارائه می‌دهد. این گزارش تأثیر بحران بهداشتی و سایر مسائل اجتماعی و ژئوپلیتیکی و فشارهایی که بر زندگی انسان‌ها در سراسر جهان وارد کرده است را شرح می‌دهد.

بخشش در سرتاسر جهان اشکال متفاوتی دارد و حتی تعاریف صدقه و بخشش در فرهنگ‌ها متفاوت است. هدف از ارائه‌ی شاخص جهانی بخشش اندازه‌گیری بخشش بین فرهنگ‌هاست. باید گفت که خوشبختانه شاخص‌های افزایش‌یافته که نشان می‌دهد مردم در سراسر جهان بیشتر از سال قبل در اقدامات خیرخواهانه‌ای که اندازه‌گیری می‌شود، شرکت کرده‌اند. تمایل به کمک به دیگران در بیشتر موارد، علی‌رغم کمتر شدن فرصت یاری‌رسانی در طول همه‌گیری، افزایش‌یافته است. افزایش قابل‌توجهی در تعداد افرادی وجود داشت که می‌گفتند به یک غریبه کمک کرده‌اند، حدود نیم میلیارد نفر.

به نظر می‌رسد مراقبت از همسایگان که بسیاری از ما در طول همه‌گیری شاهد آن بودیم، فراگیرتر شده است. این گفته را نمرات بالای کمک به غریبه‌ها در کشورهای آمریکای مرکزی و جنوبی نشان می‌دهد. از آنجایی که این مناطق با موقعیت‌های سیاسی نامشخص و سطوح بالای مهاجرت مواجه بودند، مسئولیت شخصی برای کمک به دیگران در آن‌ها بیشتر مطرح شد. این روحیه‌ی جمعی از زمان واکنش اروپا به بحران انسانی در اوکراین، کشوری که پیش از جنگ در رتبه‌ی دهم رده‌بندی ما بود و این نشان از قدرت بالای جامعه‌ی مدنی‌اش داشت، واضح‌تر نمایان شد.

کووید ۱۹ فقیرترین و آسیب‌پذیرترین اقشار جهان را بیش از سایرین تحت‌تأثیر قرار داده و پیشرفت به‌سوی اهداف توسعه‌ی پایدار سازمان ملل را مختل کرده است. احتمالاً از افراد اهداکننده و کسب‌وکارها خواسته می‌شود تا خلأهای مالی ایجادشده را پر کنند، لذا مؤسسات خیریه باید بهترین راه برای هدایت بودجه‌ی محدودشان به تأثیرگذارترین حوزه‌ها را بررسی کنند. با این حال، در پی دو سال دشوار و باتوجه‌به چالش‌های آینده که در راه هستند، همچنان شاهد مقدار زیادی بخشش در سطح جهان هستیم.

وضع جهان از نظر ژئوپلیتیکی بسیار ناپایدار است؛ ترس از رکود جهانی وجود دارد و تغییرات آب‌وهوایی بر عرضه‌ی مواد غذایی، مهاجرت و بلایای طبیعی اثر منفی می‌گذارد. در مقابل

این وضعیت نامشخص امیدواریم بینش‌های ارائه‌شده در این نسخه از «شاخص جهانی بخشش» درک موجود از بخشش جهانی را بهبود بخشد و گفت‌وگو در مورد اینکه چگونه کار افراد، مؤسسات خیریه، کسب‌وکارها و دولت‌ها می‌تواند به ایجاد جوامع قوی‌تر و پایدارتر کمک کند را گسترش دهد. یکی از امتیازات کار برای بنیاد کمک‌های خیریه، داشتن فرصتی برای دیدن این است که کمک به خیریه‌ها چگونه جوامع را قوی‌تر می‌سازد. هدف ما حرکت به سمت آینده‌ای عادلانه و پایدار برای همه است؛ به همین دلیل است که به افراد و همچنین کسب‌وکارها کمک می‌کنیم تا با خیال راحت از افراد نیازمند حمایت کنند.

نیل هسلوپ

مدیر اجرای بنیاد کمک‌های خیریه

درباره‌ی CAF¹

ما یک بنیاد خیریه‌ی پیشرو هستیم که در سطح جهان، به‌ویژه بریتانیا، فعالیت می‌کنیم. ما سازمان‌ها، مؤسسات و افراد را به هم وصل می‌کنیم تا برای داشتن سهمی از آینده همکاری کنند. بر این باوریم که عامل تغییر پایدار در سراسر دنیا را باید در قلب و ذهن و دست کسانی جست که برای تغییر تلاش می‌کنند. ما برای تسهیل حرکت در مسیر آینده‌ای عادلانه و پایدار برای همه، فعالیت می‌کنیم.

1- بنیاد کمک‌های خیریه

در این گزارش

- ۶ درباره‌ی این گزارش
- ۷ همبستگی جهانی
- ۸ یافته‌های کلیدی
- ۹ | ۱-۰ شاخص جهانی بخشش CAF
- ۹ | ۱-۱ نمای کلی
- ۱۰ | ۲-۱ ده کشور سخاوتمند دنیا
- ۱۳ | ۳-۱ کم‌امتیازترین کشورها
- ۱۴ | ۲-۰ آمار جهانی در گذر زمان
- ۱۴ | ۱-۲ قیاس با سطح درآمد
- ۱۶ | ۳-۰ صعودها و سقوطها
- ۱۸ | ۴-۰ کمک به غریبه‌ها
- ۲۰ | ۵-۰ اهدای کمک مالی
- ۲۱ | ۶-۰ داوطلب شدن
- ۲۲ روش‌شناسی
- ۲۳ جدول کامل شاخص جهانی بخشش CAF
- ۲۶ شبکه‌ی جهانی CAF
- ۲۷ نقشه‌ی انجام نظرسنجی در کشورها

درباره‌ی این گزارش

زمینه

CAF بیش از یک دهه است که شاخص جهانی بخشش خود را تولید می‌کند. اولین گزارش CAF در پی بحران مالی جهانی منتشر شد و بینش‌هایی را درباره‌ی بخشش در زمانه‌ی آشوب ارائه داد. اکنون این مطالعه‌ی طولانی‌مدت به ما این فرصت را داده است که نه تنها به نحوه‌ی تأثیرگذاری همه‌گیری کووید ۱۹ در سراسر جهان، بلکه همچنین به نحوه‌ی مشارکت جامعه‌ی جهانی در زمینه‌ی بخشش خیریه، درحالی‌که در پی بازتعریف حس عادی بودن هستیم، نگاهی بیندازیم.

این گزارش با بررسی سه جنبه از رفتار بخشش، بینشی در مورد دامنه و ماهیت بخشش در سراسر جهان ارائه می‌دهد.

سؤالاتی که در دل این گزارش وجود دارد عبارت‌اند از: آیا در ماه‌های گذشته هیچ یک از کارهای زیر را انجام داده‌اید؟

- کمک به یک غریبه یا کسی که از پیش نمی‌دانستید نیاز به کمک دارد.
- اهدای پول به خیریه.
- کار داوطلبانه در یک سازمان.

این گزارش حاصل مصاحبه با یک میلیون و نهصد و پنجاه‌هزار نفر از سال ۲۰۰۹ است که یکی از بزرگ‌ترین پیمایش‌هایی است که در زمینه‌ی بخشش تا کنون صورت گرفته است.

تمام کارهای میدانی توسط شرکت گالوپ انجام شده است. یافته‌های این گزارش بر اساس مجموعه داده‌های نظرسنجی جهانی منتشر شده در ۳۱ مارس ۲۰۲۲ است.

درباره‌ی داده‌ها

داده‌های این گزارش ۱۱۹ کشور را در بر می‌گیرد و معرف ۹۰ درصد جمعیت بالغ جهان است.

امتیازات و رده‌بندی

شاخص بخشش جهانی CAF به‌منظور ایجاد معیاری برای بخشش جهانی، بر میانگین‌گیری ساده از پاسخ‌های سه سؤال کلیدی که در هر کشور پرسیده می‌شود، تکیه دارد. براین اساس به هر کشور امتیازی داده می‌شود و کشورها بر اساس این امتیازات رتبه‌بندی می‌شوند. در سال ۲۰۱۹، CAF به مناسبت ده‌سالگی انتشار گزارش‌های خود، نسخه‌ای را منتشر کرد و داده‌های به‌دست‌آمده از پیمایش‌های یک دهه‌ی اخیر را در آن تجمیع و تحلیل کرد.

در مورد ما

بیش از ۹۵ سال است که ما همچون نقطه‌ی اتصال شرکت‌ها، نیکوکاران خصوصی، بنیادهای دیگر، دولت‌ها، مؤسسات خیریه و شرکت‌های غیرانتفاعی عمل کرده‌ایم. استقلال، تخصص و گستردگی بین‌المللی‌مان این امکان را ایجاد می‌کند که سالانه صدها میلیون پوند را در سطح جهان جابه‌جا کنیم و به دست هزاران مؤسسه‌ی خیریه برسانیم تا بتوانند تأثیر بیشتری بر جای بگذارند.

همبستگی جهانی

- فرایند بخشش را تسهیل کرده و در صورت امکان آن را تشویق نمایند.
- جامعه‌ی مدنی را به‌عنوان صدایی مستقل در عرصه‌ی زندگی عمومی تشویق و ترویج کنند و به حق سازمان‌های غیرانتفاعی در سخن گفتن از مشکلات مهم احترام بگذارند.
- اهداکنندگان بین‌المللی نیز باید:
- حتی‌الامکان از اهداکنندگان و سازمان‌های جامعه حمایت کنند تا زیرساخت‌هایی فراهم شود که در صورت قطع کمک‌ها امکان تولید بودجه برای جامعه‌ی مدنی وجود داشته باشد.
- سازمان‌های محلی را مستقیماً برای بهبود کارایی و پاسخگویی تأمین مالی کنند.
- اهمیت کمک به اهداکنندگان برای ایجاد حمایت داخلی پایدار را تشخیص داده و براین اساس فعالیت کنند.
- همچنین سازمان‌های جامعه‌ی مدنی:
- از مدیریت درست خود اطمینان حاصل کرده و اهمیت ایجاد اعتماد عمومی را درک کنند.
- اجتماعات محلی را به شکلی معنادار در تصمیم‌گیری‌ها شرکت دهند تا آن‌ها را از آن خود کنند.
- باید اشکال سنتی بخشش در منطقه خود را بشناسند و روش کار خود را بر اساس پایه‌های قوی فرهنگ محلی بنا کنند.

شاخص جهانی بخشش CAF بینشی منحصر به فرد از روندهای جهانی بخشش ارائه می‌دهد که ما را قادر می‌سازد تا بفهمیم که احتمال کمک‌کردن مردم و شرکت در فعالیت‌های اجتماعی کجاها بیشتر است. مسأله‌ی بخشش، البته نه در سطح فردی، در حال تغییر است زیرا مردم در سراسر جهان کم‌کم از شر محدودیت‌های ناشی از همه‌گیری رها می‌شوند. با این حال وجود سخاوت و جامعه‌ی مدنی در سراسر جهان یک امر ثابت است. آنچه که شاخص جهانی بخشش نشان می‌دهد این است که بخشش در همه‌ی جوامع وجود دارد.

این واقعیت ارزش کار CAF و مؤسسات خیریه‌ی تحت حمایتش را آشکارتر می‌سازد. یکی از اولویت‌های کلیدی CAF برجسته‌کردن ارزش بخشش فرامرزی است؛ ما اهداکنندگان را قادر می‌سازیم تا بتوانند به نحو ایمن و مؤثری در سراسر مرزها به مؤسسات خیریه کمک کنند. CAF در سال مالی گذشته تقریباً به پخش ۱ میلیارد پوند در میان بیش از ۱۰۰۰۰۰ مؤسسه‌ی خیریه در ۱۱۰ کشور کمک کرد. یک پنجم این کمک‌ها از طریق دفاتر ما در بریتانیا، ایالات متحده و کانادا به خارج از مرزها منتقل شدند.

CAF همواره از دولت‌ها، سیاست‌گذاران و سرمایه‌گذاران بین‌المللی خواسته است تا اطمینان حاصل کنند که بسترهای کافی برای بخشش فرامرزی و بخشش محلی پایدار وجود دارد.

برای مهیاسازی چنین بستری لازم است که دولت‌ها:

- مطمئن شوند که سازمان‌های مدنی به شیوه‌ای منصفانه، انطباق‌پذیر و آزادانه تنظیم شوند.

در سال ۲۰۲۱ بیش از ۳ میلیارد نفر به افرادی که آنها را نمی‌شناختند، کمک کردند.

۶۲ درصد افراد گزارش دادند که در طول سال گذشته به یک غریبه کمک کردند، این بالاترین میزان از سال ۲۰۰۹ تا کنون بوده است. نیاز ایجادشده ناشی از همه‌گیری و احساسات متعاقب آن برای افراد و جامعه در پس شکل‌گیری همچون روندی قرار داشته است. به جز ایالات متحده کشورهای دیگری که جزو ۱۰ کشور برتر در لیست کمک به غریبه‌ها قرار دارند، همگی از آفریقا و آمریکای جنوبی و مرکزی هستند.

یافته‌های کلیدی

اندونزی برای پنج سال متوالی سخاوتمندترین کشور دنیاست.

اندونزی با ۶۸ امتیاز برای پنجمین سال متوالی در صدر فهرست جهانی بخشش قرار دارد. این کشور بالاترین میزان اهدای کمک و کار داوطلبانه را در جهان دارد. در طول سال ۲۰۲۱ در این کشور بیش از هشت نفر از هر ده نفر کمک مالی انجام داده و بیش از شش نفر از هر ده نفر (۶۳٪) به صورت داوطلبانه در سازمان‌ها فعالیت کردند.

مشارکت و بخشش در کشورهای پردرآمد به سطوح گذشته‌ی خود برگشته است.

بسیاری از کشورهای پردرآمد در سال ۲۰۱۸ شاهد کاهش شدید امتیازات بودند، روندی که در سال اول همه‌گیری ادامه یافت و حتی شتاب گرفت. اما در طول سال ۲۰۲۱ این روند تا حد زیادی معکوس شد و برخی از آن کشورها اکنون به لیست ۱۰ کشور برتر بازگشته‌اند، البته با امتیازهای شاخص پایین‌تر. با این حال کشورهای کم درآمد و متوسط در سال اول همه‌گیری شاهد افزایش امتیازات خود بودند.

در سال ۲۰۲۱ تعداد افرادی که کمک مالی کردند از همیشه بیشتر بود.

علی‌رغم همه‌گیری جهانی کرونا و مشکلات اقتصادی‌ای که بسیاری از جوامع در سراسر جهان تجربه کرده‌اند، مردم همچنان به اهدای پول به امور خیریه ادامه می‌دهند. در اقتصادهای پردرآمد نرخ کمک‌های مالی ۱۰ درصد افزایش یافت. به استثنای اندونزی و میانمار که سنت‌های قوی بخشش دینی دارند، کشورهای پردرآمد ۱۰ کشور صدرنشین در رده‌بندی بر اساس این معیار را تشکیل می‌دادند.

خیر ایران

تماس با ما

atlas.kheir.ir

atlas@kheir.ir

ble.ir/ataskheir

eitaa.com/ataskheir